

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS**

**DĖL LIETUVOS PLAČIAJUOSČIO RYŠIO INFRASTRUKTŪROS 2005–2010 METŲ
PLĖTROS STRATEGIJOS PATVIRTINIMO**

2005 m. lapkričio 16 d. Nr. 1231
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. [69-2382](#)) 5 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į 2000 m. vasario 28 d. Europos Sąjungos Viršūnių Tarybos strategijos tikslus (DOC/00/7), e. Europos 2005 metų veiksmų planą (COM (2002)263 final), e. Europos 2005 metų veiksmų plano atnaujinimą (COM (2004)380), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti Lietuvos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros 2005–2010 metų plėtros strategiją (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Algirdas Brazauskas

Susisiekimo ministras

Petras Čėsna

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2005 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 1231

**LIETUVOS PLAČIAJUOSČIO RYŠIO INFRASTRUKTŪROS 2005–2010 METŲ PLĖTROS
STRATEGIJA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros 2005–2010 metų plėtros strategija (toliau vadinama – ši Strategija) parengta įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. [69-2382](#)) 5 straipsnio 3 dalį ir atsižvelgiant į 2000 m. vasario 28 d. Europos Sąjungos Viršūnių Tarybos strategijos (DOC/00/7) tikslus, e. Europos 2005 metų veiksmų planą (COM (2002)263 final), e. Europos 2005 metų veiksmų plano atnaujinimą (COM (2004)380), Elektroninės valdžios koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 2115 (Žin., 2003, Nr. [2-54](#)), kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus ir konverguojančio informacinės visuomenės sektoriaus pokyčius pasaulyje.

2. Europos Sąjungos Viršūnių Taryba 2000 m. kovo 23–24 d. iškelė tikslą iki 2010 metų sukurti konkurencingiausią ir dinamiškiausią, žiniomis grindžiamą ekonomiką pasaulyje.

3. Europos Komisijos 2002 m. birželio 21–22 d. parengtas veiksmų planas „E. Europa 2005: informacinė visuomenė visiems“, kuriuo siekiama įgyvendinti Europos Sąjungos Viršūnių Tarybos išskeltus tikslus, nustatė Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES) valstybėms narėms informacinės visuomenės plėtros uždavinius. Šis veiksmų planas numatė visiems asmenims prieinamų plačiajuosčio ryšio infrastruktūros ir teikiamų elektroninių paslaugų (elektroninės valdžios, elektroninio mokymo, elektroninės atskirties, elektroninės sveikatos, elektroninio verslo) plėtros gaires. ES valstybės narės

turi užtikrinti, kad iki 2005 metų pabaigos visos viešojo administravimo institucijos ir įstaigos būtų prisijungusios prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros.

4. Šios Strategijos rengimo tikslai – nustatyti prielaidas plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtros projektams šalyje parengti ir juos įgyvendinti; sudaryti sąlygas, kurios užtikrintų, kad kuo daugiau viešojo administravimo institucijų, įstaigų ir asmenų galėtų gauti prieigą prie plačiajuosčio ryšio tinklų; daryti įtaką plačiajuosčio ryšio infrastruktūros, kuri užtikrintų sukurtų elektroninių paslaugų (toliau vadinama – e. paslauga) naudojimą, plėtros spartai – skatinti verslo atstovų bendradarbiavimą plėtojant plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą ir e. paslaugų kūrimą, teikimą, jų saugumą Lietuvoje, sudaryti galimybes konkurencijos plėtrai interneto prieigos rinkoje ir daryti įtaką socialinei ekonominei plėtrai šalyje.

5. Ši Strategija nenumato elektroninių ryšių tinklais teikiamų informacinės visuomenės paslaugų (e. paslaugų) plėtros. Įgyvendinant šios Strategijos tikslus ir uždavinius, sudaromos galimybės elektroninių ryšių infrastruktūros ir e. paslaugų plėtrai.

6. Šioje Strategijoje pateikiami ES valstybių narių plačiajuosčio ryšio strategijos pagrindiniai tikslai, interneto prieigos infrastruktūros būklė Lietuvoje, stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė, numatyti šios Strategijos tikslai ir uždaviniai.

7. Ši Strategija pagrįsta technologinio neutralumo principu.

8. Pagrindinės šioje Strategijoje vartojamos sąvokos:

Periferinė/nekonkurencinga šalies teritorija – šalies miesto ir kaimo gyvenamųjų vietovių visuma ar dalis, kur plačiajuosčio ryšio infrastruktūros, prieigos prie šios infrastruktūros paslaugos neteikia ir neplėtoja nė vienas operatorius ar paslaugų teikėjas, arba teikia ir plėtoja tik vienas viešųjų elektroninių ryšių tinklų operatorius ar paslaugų teikėjas.

Prieiga prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros – galimybė elektroninių ryšių tinklais gauti teikiamą nuolatinio prisijungimo duomenų perdavimo paslaugą, kurios sparta – ne lėtesnė kaip 512 kilobitų per sekundę (toliau vadinama – kbps) į abi puses tinklo galiniame taške kiekvienam faktiniam elektroninių ryšių paslaugų naudotojui už konkurencingą kainą. Plačiajuosčio ryšio infrastruktūra turi užtikrinti elektroninio ryšio tinklu ir (ar) priemonėmis teikiamas e. paslaugas, kurių teikimo spartą lemia jų pobūdis. Kiekvienam vartotojui turi būti užtikrinama realaus laiko paslaugos kokybė.

9. Kitos šioje Strategijoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme.

10. E. paslaugas ir jų teikimą reglamentuoja kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

PLAČIAJUOSČIO RYŠIO NAUDA

11. Plačiajuostis ryšys užtikrina naujas veiklos galimybes kurti ir tobulinti e. paslaugas ir skatina socialinį ekonominį augimą įvairiuose Lietuvos ūkio sektoriuose.

12. Plačiajuosčio ryšio privalumas – galimybė teikti naujas e. paslaugas, didinti viešojo administravimo institucijų ir įstaigų, verslo sektoriaus darbo produktyvumą. Plačiajuosčio ryšio plėtra daro įtaką ūkio šakų plėtrai bei prekių ir e. paslaugų konkurencingumui, jų gamybai ir eksportui.

13. Plačiajuosčiu ryšiu teikiamos elektroninių ryšių paslaugos skatina įgūdžių, susijusių su informacinėmis technologijomis, lavinimą, sudaro galimybes Lietuvos gyventojams nuolat mokytis ir tobulėti.

14. Sveikatos apsaugos srityje prieiga prie plačiajuosčio ryšio sudaro galimybes nustatyti diagnozę ir teikti konsultacijas nepriklausomai nuo gydytojo ir paciento geografinės vietos.

15. Plačiajuosčio ryšio infrastruktūra ir esamos e. paslaugos valstybės valdymo srityje sudaro galimybes teikti elektroninės valdžios paslaugas gyventojams ir verslo sektoriui. Plačiajuosčio ryšio naudojimas valstybės valdyme daro įtaką viešojo administravimo efektyvumui, užtikrina nuolatinį bendravimą su verslo sektoriaus ir gyventojais.

16. Plačiajuosčio ryšio infrastruktūra sudaro galimybes rengti vaizdo konferencijas ir organizuoti nuotolinį darbą, kuris mažina nedarbo lygį, ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus Lietuvoje.

17. Plačiajuostis ryšys sudaro galimybes informacinės visuomenės ir ekonomikos plėtrai, turi teigiamą įtaką ekonomikos augimui ir didina verslo konkurencingumą.

18. Plačiajuosčio ryšio nauda priklauso nuo e. paslaugų ir jų taikymo galimybių.

II. PADĖTIES ANALIZĖ

PRIEIGOS PRIE PLAČIAJUOSČIO RYŠIO INFRASTRUKTŪROS PASAULYJE APŽVALGA

19. Šiuo metu pasaulyje prieiga prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros dažniausiai nurodoma kaip 256 kbps sparta, tačiau Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (toliau vadinama – ITU) pranešimo „Plačiajuosčio ryšio ištakos“ (ITU raportas, 2003, Ženeva) rengėjai prognozuoja, kad kintant technologijoms ir jas plėtojant bus pasiektas toks lygis, kai ši plačiajuosčio ryšio sparta bus per maža.

20. 2003 metų ITU pranešimo duomenimis, 2003 metais pasaulyje vyravo šios prieigos prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros technologijos: skaitmeninė vartotojo linija (toliau vadinama – DSL) – 57,5 procento, kabelinė prieiga prie plačiajuosčio ryšio – 37 procentai. Kitomis technologijomis teikiama prieiga prie plačiajuosčio ryšio sudarė 5,5 procento. Pasaulyje 2003 metais buvo 102 milijonai plačiajuosčio ryšio abonentų.

21. Europos Tarybos prašymu ES valstybės narės iki 2004 metų pateikė plačiajuosčio ryšio strategijas, kurios buvo išnagrinėtos, o jų santrauka pateikta Europos Komisijos komunikate „Suteikiant sparčią prieigą Europai: Nacionalinės plačiajuosčio ryšio strategijos“ (COM (2004) 369 final).

22. ES valstybių narių strategijų tikslai orientuoti į plačiajuosčio ryšio infrastruktūros ir e. paslaugų plėtrą.

LIETUVOS TEISINĖS BAZĖS APŽVALGA

23. Valstybės ilgalaikės raidos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu IX-1187 (Žin., 2002, Nr. [113-5029](#)), pagrindinis tikslas – sukurti aplinką šalies materialinės ir dvasinės gerovės plėtrai, kurti saugią žinių visuomenę ir konkurencingą ekonomiką. Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje minima, kad informacinių technologijų ir telekomunikacijų (toliau vadinama – ITT) sektorius užims vieną iš pagrindinių vietų šalies ūkio struktūroje ir veiksmingai skatins kitų Lietuvos ekonomikos sektorių plėtrą. Planuojama, kad ITT sektoriaus produktų gamyba ir pardavimas gali pasiekti 25 procentus Lietuvos bendrojo vidaus produkto.

24. Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikėje strategijoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 853 (Žin., 2002, Nr. [60-2424](#)), keliami šie tikslai: sukurti žinių visuomenę, plėsti šalies informacinę infrastruktūrą, valstybės viešojo administravimo institucijų infrastruktūrą, pertvarkyti viešųjų paslaugų teikimą taip, kad informacija, kurios reikia verslui ir gyventojų ūkinei veiklai, būtų prieinama naudojant kompiuterius; mažinti socialinę atskirtį, šalinti miesto ir kaimo ITT infrastruktūros netolygumus. Valstybės valdymo ir savivaldos srityje prioritetai teikiami naujų ITT pritaikymui. Viešojo administravimo paslaugos turi būti teikiamos tiek verslui, tiek gyventojams, o elektroniniu būdu teikiamų paslaugų plėtra 2015 metais Lietuvoje turėtų pasiekti Europos Sąjungos plėtros vidurkį.

25. Elektroninės valdžios koncepcijoje išdėstytas požiūris į elektroninės valdžios plėtrą Lietuvoje. Pagal šią koncepciją panaudojant informacines technologijas siekiama gerinti viešojo administravimo institucijų ir įstaigų viešųjų paslaugų teikimą Lietuvos Respublikos gyventojams, verslo subjektams. Ja siekiama gerinti (panaudojant skaitmenines technologijas) viešųjų paslaugų teikimą valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, Lietuvos Respublikos gyventojams, verslo subjektams. Koncepcijoje atsižvelgta į specifines Lietuvos Respublikos sąlygas ir Europos politinę iniciatyvą dėl elektroninės valdžios.

26. Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 488 (Žin., 2004, Nr. [69-2399](#)), tikslas – tobulinti viešojo administravimo sprendimų dėl asmenų, kurie kreipiasi į valstybės ir savivaldybių institucijas bei įstaigas, priėmimo procedūras. Taip pat siekiama paprasčiau teisiškai reglamentuoti verslą, sukurti profesionalią, stabilią valstybės tarnybą, gebančią tinkamai atlikti savo funkcijas Lietuvai tapus ES valstybe nare, užtikrinti gerą viešųjų paslaugų kokybę.

27. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas įsigaliojo nuo 2004 m. gegužės 1 dienos. Jame įtvirtintos Europos Sąjungos 2002 metų *acquis* nuostatos, suteikiančios šalies elektroninių ryšių sektoriaus reguliavimui lankstumo, atsižvelgiant į technologijų konvergenciją, įpareigojimus operatoriams, reguliavimo mechanizmą, bendradarbiavimą su šalies ir Europos Sąjungos institucijomis.

LIETUVOS SOCIALINIAI EKONOMINIAI RODIKLIAI, SUSIJĘ SU DUOMENŲ PERDAVIMO TINKLAIS IR PASLAUGOMIS

28. Pažangių valstybių patirtis informacinės visuomenės plėtros srityje – aukšti naudojimosi internetu rodikliai, susiję su jo naudojimu namų ūkiuose, tuo tarpu Lietuvoje interneto naudojimo namų ūkiuose rodikliai išlieka žemi (2005 metų I ketvirtį interneto skverbtis namų ūkiuose Lietuvoje sudarė 14,4 procento, o Europos Sąjungos vidurkis 2004 metų pradžioje – 43 procentai; 2005 metų I ketvirtį kompiuterį Lietuvoje turėjo 29 procentai namų ūkių, o Europos Sąjungos vidurkis 2004 metų pradžioje – 47 procentai namų ūkių).

Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Statistikos departamentas) duomenimis, internetu namuose 2005 metų I ketvirtį naudojosi 14,4 procento namų ūkių.

29. Statistikos departamento duomenimis, 2005 metų pradžioje internetu naudojosi 100 procentų didžiųjų įmonių (tokių, kuriose dirba daugiau kaip 250 darbuotojų), 97,7 procento vidutinių įmonių (turinčių nuo 50 iki 250 darbuotojų) ir apie 81,1 procento mažųjų įmonių (turinčių iki 50 darbuotojų).

30. Statistikos departamento duomenimis, žemą naudojimosi internetu lygį daugiausia (56 procentais) lemia poreikio nebuvimas, taip pat palyginti su gaunamomis pajamomis didelės interneto paslaugų kainos ir su šiomis paslaugomis susijusios išlaidos – pernelyg brangi įranga ir brangus ryšys (dideli tarifai, abonentinis mokestis).

31. Atsižvelgiant į gana žemus informacinių technologijų naudojimo namuose rodiklius, Lietuvai ypač aktuali tampa viešojo interneto prieigos tinklo plėtra. Todėl nuo 2002 metų viešuosius interneto prieigos centrus kuria privataus verslo iniciatyva „Langas į ateitį“, prie kurios vėliau prisidėjo ir Vidaus reikalų ministerija (2003 metais įsteigė 100 viešųjų interneto prieigos centrų). Verslo iniciatyvos „Langas į ateitį“ pastangomis Lietuvoje per 3 metus buvo įsteigti 175 viešieji interneto prieigos centrai. Užbaigus pagal PHARE-2003 socialinės ekonominės sanglaudos programą finansuojamo projekto „Viešųjų interneto prieigos taškų steigimas kaimo vietovėse“ įgyvendinimo pirmąjį etapą, nuo 2005 m. birželio 1 d. visoje Lietuvoje pradėjo veikti dar 300 naujų viešųjų interneto prieigos centrų.

32. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas gyventojams nemokamai naudotis internetu, pateikta paraiška dėl viešųjų interneto prieigos taškų steigimo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Įgyvendinus šį projektą, numatoma papildomai įsteigti 400 viešųjų interneto prieigos centrų. Iki šių svarbių investicijų įgyvendinimo viešosios bibliotekos buvo pagrindinė viešosios prieigos prie interneto vieta, bibliotekose buvo daugiau kaip 200 viešųjų interneto prieigos centrų. Šiuo metu Lietuvoje iš viso yra apie 700 centrų, kuriuose Lietuvos gyventojai gali nemokamai naudotis internetu.

33. Švietimo ministerijos duomenimis, 2004 metų pabaigoje vienu kompiuteriu bendrojo lavinimo mokyklose naudojosi 15 mokinių, o 9–12 klasėse – 6 mokiniai. Europos Sąjungoje vienas kompiuteris atitinkamai tenka 11 mokinių, o 9–12 klasėse – 8 mokiniams. Internetu (greitesniu kaip 64 kbps) galėjo naudotis 52 procentai mokyklų.

34. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Informacinės visuomenės plėtros komitetas) užsakyto tyrimo duomenimis, 2005 metų II ketvirtį pagrindinių viešųjų paslaugų perkėlimo į elektroninę terpę lygis Lietuvoje siekė 64 procentus (2004 metais – 40 procentų). Verslui skirtos paslaugos į internetą perkeliamos sparčiau, negu skirtos gyventojams – verslui skirtų paslaugų perkėlimo į internetą lygis 2005 metų II ketvirtį siekė 76 procentus (2004 metais – 60 procentų), gyventojams skirtų paslaugų perkėlimo į tinklą lygis – 56 procentus (2004 metais – 44 procentus).

INTERNETO PRIEIGOS INFRASTRUKTŪROS LIETUVOJE ANALIZĖ

35. Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, 2005 metų II ketvirtį interneto prieigos paslaugas teikė 109 teikėjai. Bendras interneto abonentų skaičius Lietuvoje buvo 635917, jų daugumą (77,2 procento) sudaro vartotojai, kitą dalį – kiti paslaugų gavėjai. Pajamos iš interneto prieigos teikimo veiklos 2003 metais buvo 120,922 mln. litų (5,96 procento visos telekomunikacijų rinkos pajamų), o 2004 metais pajamos siekė 156,691 mln. litų (palyginti su 2003 metais, padidėjo 29,6 procento) ir sudarė 7,33 procento visos telekomunikacijų rinkos pajamų.

36. Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, 2005 metų II ketvirtį 28700 viešojo administravimo institucijų bei įstaigų ir ūkio subjektų buvo prisijungę prie elektroninių ryšių tinklų, leidžiančių užtikrinti 144 kbps ar didesnę spartą.

37. Interneto abonentai pagal prisijungimo būdus 2005 metų II ketvirtį buvo pasiskirstę taip: 5,2 procento – komutuojamomis linijomis, 2,18 procento – bevielio ryšio linijomis, 67,95 procento – judriojo radijo ryšio tinklu, 6 procentai – kabelinės televizijos tinklu, 5,87 procento – vietiniu tinklu, 10,99 procento – xDSL linijomis, 0,2 procento – skirtosiomis linijomis, 1,61 procento – optiniu kabeliu. Ir tik 0,005 procento interneto abonentų naudojosi kitomis technologijomis (elektros tiekimo linijomis, palydoviniu ryšiu).

38. Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, 2005 metų II ketvirtį 170700 interneto abonentų naudojosi technologijomis, leidžiančiomis užtikrinti 144 kbps ar didesnę spartą, iš jų: kabelinės televizijos tinklais – 22,33 procento, vietiniais tinklais – 21,85 procento, bevielio ryšio linijomis – 8,11 procento, DSL – 40,94 procento, optiniu kabeliu – 6 procentai, skirtosiomis linijomis – 0,75 procento, kitomis technologijomis – 0,04 procento.

III. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ, GRĖSMIŲ ANALIZĖ

STIPRYBĖS

39. Lietuva, būdama nedidelė valstybė, turi galimybę greitai prisitaikyti prie kintančių ITT sektoriaus plėtros procesų.

40. Didžiuosiuose miestuose išvystyti operatorių elektroninių ryšių tinklai, kuriais gali būti teikiama prieiga prie plačiajuosčio ryšio tinklo.

41. Lietuvos viešojo administravimo institucijos ir įstaigos daug dėmesio skiria ITT plėtrai, rengdamos teisės aktus, atitinkančius Europos Sąjungos reguliavimo sistemą, skatina konkurenciją, įtvirtina palankią sistemą investicijoms ir elektroninių ryšių tinklų plėtrai.

42. Elektroninių ryšių infrastruktūros, jungiančios apskričių ir savivaldybių centrus, segmente egzistuoja konkurencija, todėl kiti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjai gali pasinaudoti šių tinklų teikiamomis galimybėmis.

43. Lietuvos miestuose jau sudaryta galimybė naudotis elektroninių ryšių tinklu.

44. Esamas saugus valstybinis duomenų perdavimo tinklas sujungtas su Europos Sąjungos institucijų ir valstybių narių valstybinių institucijų bei įstaigų nacionaliniais duomenų perdavimo tinklais.

SILPNYBĖS

45. Žemi kompiuterinės įrangos naudojimo rodikliai.

46. Plačiajuosčio ryšio prieigos pateikimo sąnaudos šalies periferinės/nekonkurencingos teritorijos vartotojams yra didelės.

47. Žemi interneto naudojimo namų ūkiuose (ypač kaime) rodikliai.

48. Nepakankama pagyvenusių vartotojų geba naudotis ITT.

49. Atsižvelgiant į vidutinį pajamų dydį, Lietuvoje pernelyg brangūs įrangos, reikalingos prisijungti prie duomenų perdavimo tinklų, komponentai.

50. Kai kuriose šalies gyvenamosiose vietovėse apskritai nėra galimybės gauti prieigą prie plačiajuosčio ryšio tinklų.

51. Per maža e. paslaugų pasiūla ir paklausa.

52. Nėra konkurencijos periferinėse/nekonkurencingose šalies teritorijose, kur plačiajuosčio ryšio infrastruktūros, prieigos prie šios infrastruktūros paslaugos neteikia ir neplėtoja nė vienas operatorius ar paslaugų teikėjas, arba teikia ir plėtoja tik vienas viešųjų elektroninių ryšių tinklų operatorius ar paslaugų teikėjas.

53. Nepakankamai detalizuotos teisės normos, nustatančios elektroninių ryšių įrenginių ir tinklų įrengimą.

54. Nėra vienos institucijos, reguliuojančios elektroninių ryšių sritį ir e. paslaugas.

55. Informacinių technologijų srityje egzistuoja skaitmeninių teisių apsaugos ir e. paslaugų saugumo problema.

56. Neatlikta plačiajuosčio ryšio naudojimo viešojo administravimo institucijose ir įstaigose poreikio analizė.

GALIMYBĖS

57. Naudojantis ITT, sudaromos didesnės galimybės plėtoti visų ūkio šakų prekių bei paslaugų gamybą ir eksportą, didinti visų ūkio šakų prekių ir paslaugų konkurencingumą.

58. Plėtojant plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą, sudaroma galimybė teikti e. paslaugas, mažinti nedarbą, išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus, plėtoti nuotolinį mokymą ir darbą.

59. Sudaroma galimybė panaudoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtrai periferinėje/nekonkurencingoje šalies teritorijoje.

60. Sudaroma galimybė skatinti konkurenciją teikiant prieigos prie interneto ir kitas elektroninių ryšių paslaugas.

61. Sudaroma galimybė sujungti plačiajuosčio ryšio tinklus užtikrinant didelio pralaidumo saugaus duomenų perdavimo paslaugas teikiant viešojo administravimo institucijoms bei įstaigoms.

GRĖSMĖS

62. Spartesnė ITT plėtra kitose ES valstybėse narėse gali mažinti Lietuvos konkurencingumą Europos Sąjungoje.

63. Dėl esamos institucinės sąrangos, koordinuojančios ITT sektorių, ilgėja sprendimų derinimo ir priėmimo laikas.

64. Išsivysčiusios šalys gali traktuoti Lietuvos gyventojus tik kaip vartotojus, o ne kaip modernių produktų kūrėjus ir (ar) gamintojus, todėl daug išsilavinusių žmonių (ypač jaunimo) gali išvykti į labiau išsivysčiusias ES valstybes nares ir kitas pasaulio šalis.

65. Viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjai investuoja į elektroninių ryšių infrastruktūros plėtrą periferinėse/nekonkurencingose šalies teritorijose tik tada, kai investicijos greit atsiperka, todėl kyla grėsmė, kad didės skaitmeninė atskirtis.

66. Neskatinant plačiajuosčio ryšio plėtros, šalyje didės skaitmeninė atskirtis tarp miesto ir periferinių/nekonkurencingų šalies teritorijų. Lietuvos rodikliai vis labiau skirsis nuo Europos Sąjungos rodiklių vidurkio.

IV. STRATEGIJOS TIKSLAI, PRIORITETINĖS KRYPTYS, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

67. Šios Strategijos tikslai yra šie: sudaryti sąlygas viešojo administravimo institucijoms, įstaigoms ir asmenims gauti plačiajuosčio ryšio prieigą; skatinti konkurenciją interneto prieigos teikimo rinkoje, panaudojant valstybės ir privataus kapitalo investicijas; siekti, kad būtų daroma įtaka šalies socialiniam ir ekonominiam augimui; mažinti gyventojų atskirtį šalies teritorijoje.

68. Šios Strategijos prioritetinės kryptys:

68.1. Panaudojant šalies teritorijoje veikiančių operatorių elektroninių ryšių tinklus ir esamus valstybės valdomų elektroninių ryšių tinklus, sukurti plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą, sudaryti sąlygas tiek viešojo administravimo institucijoms bei įstaigoms, tiek ūkio subjektams teikti e. paslaugas ir jomis naudotis, skatinti žinių visuomenės ir elektroninių ryšių sektoriaus e. paslaugų plėtrą šalyje, visuomeninio sektoriaus modernizavimą, sudaryti galimybę kiekvienam asmeniui dalyvauti informacinės visuomenės procesuose ir skatinti saugesnių informacinės visuomenės paslaugų teikimą, tuo daryti įtaką šalies socialiniam ir ekonominiam augimui.

68.2. Siekti, kad teikiant prieigą prie plačiajuosčio ryšio tinklų didėtų konkurencija.

68.3. Plėtojant plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą, kiekvienam faktiniam elektroninių ryšių paslaugų naudotojui sudaryti galimybę naudotis elektroninių ryšių tinklais teikiamomis e. paslaugomis. Plėtoti prieigą prie plačiajuosčio ryšio atsižvelgiant į e. paslaugoms būtiną spartą ar individualius poreikius.

69. Šios Strategijos uždaviniai:

69.1. Plačiajuosčio ryšio tinklus ir prieigą plėtoti tose gyvenamosiose vietovėse, kuriose jų nėra ar kuriose nėra konkurencijos teikiant plačiajuosčio ryšio tinklus (t.y. gyvenamojoje vietovėje prieigos prie šios infrastruktūros paslaugos neteikia ir neplėtoja nė vienas operatorius ar paslaugų teikėjas, arba teikia ir plėtoja tik vienas viešųjų elektroninių ryšių tinklų operatorius ar paslaugų teikėjas), tuo skatinant darbo vietų kūrimą bei darant įtaką ekonomikos plėtrai.

69.2. Plėtojant plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą, jos pralaidumas tinklo galiniame taške (į abi puses) turi būti užtikrintas atsižvelgiant į faktinių elektroninių ryšių paslaugos naudotojų, darbo vietų viešojo administravimo institucijose ir įstaigose skaičių, gyventojų konkrečioje teritorijoje skaičių ir būtiną minimalią spartą e. paslaugoms teikti; plačiajuosčio ryšio tinklas turi būti ilgalaikis; didėjant vartotojų poreikiams, tinklo plėtra turi būti užtikrinama minimaliomis investicijomis, atsižvelgiant į technologinio neutralumo principą. Plėtojant plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą ar jos segmentus, prireikus iki 2010 m. sausio 1 d. įrengti ryšių operatorių tinklą ir paslaugų teikėjų sujungimo taškus šalies apskrityse.

69.3. Skatinti prieigos prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros, sudarančios galimybę prie esamų elektroninių ryšių tinklų prisijungti visoms norinčioms smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, taip pat gyventojams, plėtrą privataus kapitalo lėšomis.

69.4. Sujungti elektroninių ryšių tinklus periferinėse/nekonkurencingose šalies teritorijose panaudojant esamus valstybės valdomų operatorių elektroninių ryšių ir šalies teritorijoje veikiančių operatorių elektroninių ryšių tinklus.

69.5. Plėtojant plačiajuosčio ryšio tinklus, užtikrinti e. paslaugų apsaugai būtinų techninių priemonių diegimą.

69.6. Esant techninei galimybei, užtikrinti plačiajuosčio ryšio prieigą Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms užsienyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1046](#), 2008-10-01, *Žin.*, 2008, Nr. 122-4637 (2008-10-23)

70. Prijungiant viešojo administravimo institucijas bei įstaigas prie plačiajuosčio ryšio tinklų ir sudarant galimybę smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, taip pat gyventojams naudotis plačiajuosčio ryšio infrastruktūra ir e. paslaugomis visoje šalies teritorijoje (ypač periferinėse/nekonkurencingose vietovėse, kur plačiajuosčio ryšio paslaugų vartojimo ir plėtros lygis yra žemas), svarbūs šie vertinimo kriterijai:

70.1. Iki 2007 m. sausio 1 d. 50 procentų šalies teritorijos sudaryti galimybę prie esamų plačiajuosčio ryšio tinklų prisijungti visoms norinčioms smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, taip pat gyventojams ir mažiausiai 40 procentų viešojo administravimo institucijų bei įstaigų (t.y. švietimo įstaigų, bibliotekų, sveikatos apsaugos ir priežiūros institucijų bei įstaigų ir kt.) prijungti prie plačiajuosčio ryšio tinklų.

70.2. Iki 2008 m. sausio 1 d. 80 procentų šalies teritorijos sudaryti galimybę prie esamų plačiajuosčio ryšio tinklų prisijungti visoms norinčioms smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, taip pat gyventojams ir mažiausiai 60 procentų viešojo administravimo institucijų bei įstaigų prijungti prie plačiajuosčio ryšio tinklų.

70.3. Iki 2009 m. sausio 1 d. 100 procentų viešojo administravimo institucijų bei įstaigų (išskyrus kai kurias Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės užsienyje) prijungti prie plačiajuosčio ryšio tinklų.

70.4. Iki 2010 m. sausio 1 d. 98 procentuose šalies teritorijos sudaryti galimybę prie esamų plačiajuosčio ryšio tinklų prisijungti visoms norinčioms smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, taip pat gyventojams.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

71. Šios Strategijos įgyvendinimo priemonių planas pateiktas jos priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1046](#), 2008-10-01, *Žin.*, 2008, Nr. 122-4637 (2008-10-23)

72. Susisiekimo ministerija pagal kompetenciją prižiūri, kaip įgyvendinamos šios Strategijos nuostatos, ir atsižvelgdama į išorės bei vidaus pokyčius teikia pasiūlymus dėl jos tobulinimo.

73. Informacinės visuomenės plėtros komitetas kartu su Susisiekimo ministerija rengia ir (ar) koordinuoja valstybės elektroninių ryšių srities investicines programas šios Strategijos tikslams įgyvendinti, vertina šias programas ekonominiu, finansiniu ir techniniu požiūriais, kontroliuoja, kaip jos įgyvendinamos.

74. Plečiant elektroninių ryšių infrastruktūrą šalies teritorijoje, prioritetai teikiami projektams, kurie užtikrins viešojo administravimo institucijoms bei įstaigoms prieigą prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros ir sudarys galimybę smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms, taip pat gyventojams

naudotis šia infrastruktūra ir ja teikiamomis e. paslaugomis periferinėse/nekonkurencingose vietovėse bei ten, kur vyrauja nedarbas.

75. Šios Strategijos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti bus naudojama Europos Sąjungos finansinė parama, valstybės lėšos ir privataus kapitalo investicijos.

Papildyta priedu:

Nr. [1046](#), 2008-10-01, Žin., 2008, Nr. 122-4637 (2008-10-23)

Lietuvos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros
2005–2010 metų plėtros strategijos
priedas

**LIETUVOS PLAČIAJUOSČIO RYŠIO INFRASTRUKTŪROS 2005–2010 METŲ PLĖTROS
STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS**

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Numatomi įvykdymo terminai	Laukiami rezultatai	Preliminarus lėšų poreikis (litas)
1.	Parengti ir patvirtinti sukurtos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros Lietuvos kaimo gyvenamosiose vietovėse panaudojimo (nuomos) sąlygas	Susisiekimo ministerija	2009 metai	Bus sudarytos sąlygos plačiajuosčio ryšio paslaugų teikėjams teikti plačiajuosčio ryšio paslaugas seniūnijoms, esančioms kaimo gyvenamosiose vietovėse, taip pat savivaldybėms ir kitiems vartotojams	
2.	Peržiūrėti sukurtos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros Lietuvos kaimo gyvenamosiose vietovėse panaudojimo (nuomos) sąlygas	Susisiekimo ministerija	2010 metai	Bus sudarytos sąlygos plačiajuosčio ryšio paslaugų teikėjams teikti plačiajuosčio ryšio paslaugas seniūnijoms, esančioms kaimo gyvenamosiose vietovėse, taip pat savivaldybėms ir kitiems vartotojams	
3.	Atlikti esamos būklės analizę, parengti ir pradėti įgyvendinti kaimo gyventojų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo projektą RAIN 2	Susisiekimo ministerija	2008–2010 metai	Įgyvendinus kaimo gyvenamųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo projektą RAIN 2, 98 procentuose šalies teritorijos bus sudaryta galimybė prie esamų plačiajuosčio ryšio tinklų prisijungti visoms norinčioms viešojo administravimo institucijoms ir įstaigoms, smulkiojo ir vidutinio verslo įmonėms, taip pat gyventojams	Numatoma 2009–2010 metais panaudoti lėšų: ES lėšų – 68 473 496,4; bendro finansavimo lėšų – 12 083 558,19; valstybės lėšų – 29 442 945,41
4.	Prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros prijungti kaimo gyvenamųjų vietovių švietimo įstaigas	Švietimo ir mokslo ministerija	2008–2010 metai	Prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros bus prijungta ne mažiau kaip 300 kaimo gyvenamųjų vietovių švietimo įstaigų	

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai	Numatomi įvykdymo terminai	Laukiami rezultatai	Preliminarus lėšų poreikis (litas)
5.	Prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros prijungti apskričių ir savivaldybių administracijų žemės ūkio ir žemėtvarkos skyrius, esančius kaimo gyvenamosiose vietovėse	Žemės ūkio ministerija	2009–2010 metai	Prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros bus prijungti apskričių ir savivaldybių administracijų žemės ūkio ir žemėtvarkos skyriai, esantys kaimo gyvenamosiose vietovėse	

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1046](#), 2008-10-01, Žin., 2008, Nr. 122-4637 (2008-10-23)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. LAPKRIČIO 16 D. NUTARIMO NR. 1231 "DĖL LIETUVOS PLAČIAJUOSČIO RYŠIO INFRASTRUKTŪROS 2005-2010 METŲ PLĖTROS STRATEGIJOS PATVIRTINIMO" PAKEITIMO

Papildyta priedu.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušra Bodin (2008-10-23)

ausra.bodin@lrs.lt